

De Literaire Hemel

PERSBERICHT

Tweede Wereldoorlog thema seizoenslot

Vrijdag 12 april worden in de laatste Literaire Hemel van het seizoen drie boeken besproken waarin de Tweede Wereldoorlog een belangrijke rol speelt.

Honderden dichters hebben in hun werk gerefereerd aan de Tweede Wereldoorlog. Liesbeth Vonhögen heeft een chronologische en thematische indeling van deze oorlogspoëzie gemaakt en laat in 'Nu alles voorbij is, begint wat voorbij is opnieuw' zien hoe vorm en inhoud veranderen naarmate de afstand tussen bevrijding en eigen tijd groter wordt.

Hans Münstermann liet zich inspireren door de levens van Bastiaan Ader, predikant en verzetsstrijder die in 1944 stierf voor een Duits vuurpeloton, en zijn zoon Bas Jan, de 'valkunstenaar' uit Winschoten. Zijn roman 'De onderstroom' is een ontroerende ode aan twee uitzonderlijke persoonlijkheden.

Wessel Krul schreef de biografie van museumdirecteur Dirk Hannema (1895-1984). Hannema bezorgde museum Boijmans een internationale reputatie, maar raakte zelf in opspraak door zijn houding tijdens de Duitse bezetting. Na de oorlog vestigde hij zich met zijn privéverzameling in Overijssel.

Joep van Ruiten en Annette Timmer interviewen de schrijvers.

De muziek wordt verzorgd door Nicolette Leenstra en Marinus Scholten

Liesbeth Vonhögen onderzocht in welke mate en op welke wijze de Tweede Wereldoorlog weerslag heeft gekregen in de Nederlandse poëzie tussen 1940 en 2005. Zij onderscheidt verschillende categorieën; van tijdgedichten tot fotogedichten. In de loop der tijd veranderde de manier waarop er over de oorlog werd geschreven en werden nieuwe accenten gelegd. Herdenken kreeg een element van protest, slachtoffers, trauma en schuld kwamen naar boven, er kwam ruimte voor ironie en de geschiedenis werd herschreven.

Hans Münstermann legt in veel van zijn boeken een grote interesse voor de Tweede Wereldoorlog aan de dag. In 'De onderstroom' creëert hij "een bizar maar volstrekt geloofwaardig inferno" (vier sterren), aldus de Volkskrant. De roman is vooral een zoektocht van de vader naar zijn zoon. Vader is dominee Hemmo Koopman. Deze verzetsheld uit Oost-Groningen wordt geëxecuteerd. Vervolgens belandt hij in een 'onzalig schemerig oord' waar hij zijn beul tegen het lijf loopt. Zijn zoon is kunstenaar Paul, die in 1975 op de Atlantische Oceaan verdwijnt. Er is veel overeenkomst met Bastiaan Ader (1909-1944) en Bas Jan Ader (1942-1975).

Wessel Krul is emeritus hoogleraar moderne kunst- en cultuurgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen. In 'Hannema museumdirecteur, over kunst en illusie' beschrijft hij een van de meest controversiële figuren uit de Nederlandse kunstwereld van de twintigste eeuw. Dirk Hannema slaagde erin van Museum Boijmans in Rotterdam een modern museum te maken met een snel groeiende collectie en tentoonstellingen van wereldniveau. In de oorlog was hij echter zodanig bij sommige activiteiten en organisaties van de NSB betrokken dat hij na de bevrijding niet in zijn functie als directeur gehandhaafd kon worden. Hij werd als politiek delinquent ruim een jaar in een strafkamp vastgehouden.

De Literaire Hemel, vrijdag 12 april 2019 in café De Amer in Amen

Aanvang: 20.30 uur. Toegang: € 15,00

Reserveren via reservering@literairehemel.nl